

Nyugatnémet szárazföldi csapatok hadtápbiztosítása

(Rövidített fordítás a Przeglad Kwaternistrzowski lengyel folyóirat
1978. évi 3. számából)

Az NSZK szárazföldi erőinek ellátó szervei a hadtápcsoportok állományába tartoznak. Felelősek a csapatoknak szükséges eszközök előkészítéséért, átrakásáért és szállításáért.¹ Ezek a szervek a csapatokat tömegcikkkel (lőszerrel, üzemanyaggal, MVG),² egyszeri használatú anyagokkal (pótalkatrészekkel, EVG)² és tartós használati anyagokkal (fegyverrel, felszereléssel NVG)² látják el.

A hadtápszervek szervezeti összetételébe ellátó- és szállítóegységek és -al-egységek tartoznak. Szervezeti felépítésük – az ellátott csapatok szintjétől (hadműveleti magasabbegység, magasabbegység, egység) függően – különbözik.

A hadtápcsoportok szervezése és rendeltetése

1. A területi és a hátszázvédelmi csapatoknál

Minden területi parancsnokság (katonai körzet) alárendeltségébe ellátó parancsnokság is tartozik. A parancsnokság állományába ellátó- és szállítózászlóalj, valamint raktárak tartoznak. A katonai körzetek parancsnokságai felelősek a körzeten belüli ellátás megszervezéséért. Szállítózászlóaljjal és -századokkal rendelkeznek. Ettől függetlenül a hátszázvédelmi csapatok ezredei és zászlóaljai is rendelkeznek ellátó alegységgel.

2. Az elvonuló csapatoknál

Hadtest szinten ellátóparancsnokság van, amelynek alárendeltségébe:

- egy ellátó zászlóalj,
- két szállító zászlóalj és
- több raktár és egyéb mozgó hadtáp intézet tartozik.

¹ Ezeket az általános feladatokat „anyaggazdálkodás”-nak nevezzük.

² MVG = Mengen-verbrauchsgüter; az EVG = Einzelverbrauchsgüter; NVG = Nicht-verbrauchsgüter.

Háborúban a hadtest egyes raktárait, intézeteit a hadosztálynak alárendelhetik, amelyekről hadosztály ellátó pont (HEP) feltöltése történik. A hadosztály ellátó pontot a hadosztály ellátó zászlóalja szolgálja ki.

A hadosztály ellátó zászlóalja (D) (1. sz. vázlat) kiszolgál és berendez:

- egy hadosztály vegyes ellátó pontot,
- egy hadosztály technikai ellátó pontot,
- két hadosztály tömegcikk ellátó pontot.

Az ellátó zászlóalj saját szállítóeszközeivel vételezi az anyagokat a hadtest raktáraiból. Az anyagi eszközöket a hadosztály ellátó pontok megkerülésével közvetlenül a dandár ellátó pontra is kiszállíthatja.

Az anyagi eszközök kiszállítása a hadtest ellátó parancsnokság szállítóeszközeivel is történhet. A hadosztálynak az egyedi- és tömegesen fogyó anyagokkal való ellátása az anyagellenőrző központon (MKZ)³ (ESZG-vel rendelkező részleg az ellátó század alárendeltségében) keresztül történik. Az anyagellenőrző központ hadosztályszintű nyilvántartó-diszponáló központja, és információkat szolgáltat a hadosztály hadtáp parancsnokságának.

A dandár ellátó századdal rendelkezik (2. sz. vázlat). Telepíti és berendez a dandár ellátó pontokat (3. sz. vázlat). Az ellátó század az anyagi eszközöket a hadosztály ellátó pontokról rendszerint saját szállítóeszközeivel szállítja el.

Amellett ezeket az anyagi eszközöket a ho. elló. pont a dandár alegységeihez közvetlenül is kiszállíthatja. Kivételes esetekben a szükséges anyagi eszközök szállításához (az ellátó század szállítóeszközein kívül) más szállító eszközök is felhasználhatók, pl. a hadosztály közvetlen tűzérelegység a lőszer közvetlenül a HEP-től saját eszközeivel szállítja.

A zászlóalj hadtáp rajokból (részlegekből) áll. Alárendeltségében a következő rajok vannak: az anyagi eszközöket nyilvántartó; az egyszeri és a tartós fogyasztási cikkeket ellátó; a lőszer és üzemanyag ellátó és átvevő; az élelmszer előkészítő és kirakó raj. Ezek a törzs és ellátó század (üteg) alárendeltségébe tartoznak.

A zászlóalj hadtáp tömeges, az egyszeri és a tartós felhasználásra szolgáló anyagi eszközökből megfelelő készleteket tart. A századoknál az ellátást az ellátó és felszerelést kezelő tiszthelyettes végzi.

A hadtápbiztosítás alapelvei

A zászlóaljsban a hadtápbiztosítást a törzsbe beosztott „S-4”⁴ tisztt vezeti. Együttműködik az előjáró hadtáptörzsszel, a dandár „G-4” tiszttjével és annak hadtáp alegységeivel. Az S-4 tisztnak – tevékenység közben – nincs meghatározott tartózkodási helye. Az ő nevében az ellátás ügyeivel az ún. csapatellátó ügyek szakértője (Truppenwernorgungsbearbeiter) foglalkozik.

A zászlóaljnál harc alatt a hadtáp két csoportosításban működik, az

- előretolt hadtáp (VVD)⁵ és a
- mögöttes hadtáp (RVD)⁶

³ MKZ = Materialkontrollzentrum (a rajzon is használt rövidítés).

⁴ A hadtáptörzsbe ezen felül a csapatellátás szakértője, adminisztrációs tisztt, műszaki tisztt és a zászlóalj orvos tartozik.

⁵ VVD = Vorgeschoebene Versorgungsdienste.

⁶ RVD = Rückwärtige Versorgungsdienste.

Az előretolt hadtápban többek között lőszerrel és üzemanyaggal rakott gépkocsik vannak. A hadtáp ezen csoportosítását a szállítóraj parancsnoka vezeti.

A hadtáp minden más eleme a mögöttes hadtápnál települ. A zászlóalj-hadtáp a dandár hadtápkörletben települ.

A harcoló csapatok ellátása az előretolt és a mögöttes hadtáp, valamint a törzs és az ellátószázad szoros együttműködése útján realizálódik.

Az ún. új típusú⁷ dandároknál, a zászlóaljhadtáp tevékenysége a törzs- és ellátószázad keretében, központosításra került. A központosítás célja az ellátó-részleg munkájának a jobbátétele. A központosítás során a törzs- és ellátószázad S-4 részlegébe helyezték a zászlóalj alegységeiből az összes ellátó tiszthelyet-test és vezetőjük egy ellátásban jártas szakértő lett. Ezzel szemben az anyag-ellátó rajba (azelőtt az egyszerű és a tartós használatú anyagi eszközöket ellátó-rajok) a zászlóalj alegységeiből a felszerelést kezelő tiszthelyettesek kerültek be.

Az ellátással foglalkozó dolgozók munkatermelékenysége tárgyában folytatott vizsgálatok megállapították, hogy az új szervezeti felépítés keretében, az anyaggazdálkodás egyszerűsített vezetési módszerei mellett, a feladatok jól elvégezhetők.

A szárazföldi csapatok ellátási rendszere

A szárazföldi csapatok ellátószervei háborúban ellátó pontokat szerveznek és ezáltal a hadtápszervek és berendezések hálózatát sűrítik. A szállítóegységek az anyagi eszközöket a csapatok különböző szintű hadtáppintézetekhez és a felhasználókhöz szállítják. A területiális parancsnokságok és a hadtest, valamint esetenként a hadtest között az előjáró szállít ki, viszont a hadtesten és a hadosztályon belül rendszerint az alárendelt vételez.

A szárazföldi csapatok ellátási rendjét a 4. sz. vázlat ábrázolja.

A csapatok lőszerrel és üzemanyaggal való ellátása

A hadtáp parancsnokságok meghatározzák az egyes hadtápszervek lőszer-és üzemanyagkészleteinek nagyságát, valamint azt is, hogy e készleteket honnan kell pótolni. Az adott egység helyzetétől és feladataitól függően állapítják meg az elsőbbségi sorrendet. A tömeges felhasználású anyagi eszközök készleteinek a méreteit már békében normákban állapítják meg. Ez áll:

- csapatkészletből;
- a hadtestkészletből és a
- területiális parancsnokságok készletéből.

A csapat- (alap-) készlet áll:

- a harci normából (katonáiknál vagy technikánál levőből);
- a szállított készletből (a zászlóalj ellátószakasz és a dandártörzs- és ellátószázad szállítóeszközein levő készletből).

A hadtest készletei a hadtest egyes raktáraiban vannak tárolva. A területiális parancsnokság készleteit a szárazföldi csapatok raktáraiban tárolják.

A csapatkészlet utánpótlása általában vételezéssel, parancs nélkül, automatikusan történik. A tömegesen fogyó anyagok kiutalását a hadtápegység parancsnoka engedélyezi.

⁷ A „80” típusú dandárról van szó.

Az egyszeri és a tartós fogyasztású anyagi eszközökkel való ellátás a felelős szervek igénylése alapján történik. A magasabbegységek, az egységek és az önálló alegységek az anyagi eszközöket rendszerint önállóan vételezik megfelelő hadtámpontézetnél. A nehéz felszerelést az előljáró erővel és eszközeivel juttatják oda.

Az egyszeri és tartós használatú anyagi eszközökkel való ellátás rendjét az 5. sz. vázlat ábrázolja.

A hadművelleti csapatok lőszerrel való ellátásának a rendszerét a 6., míg a csapatok üzemanyaggal való ellátásának a rendszerét a 7. rajz mutatja be.

A csapatok ellátásának a rajzokon bemutatott szabályozása a szóbanforgó rendszer működésének csupán egy példája. Hangsúlyozni kell, hogy a cikkben a csapatok ellátásának olyan fontos elemei sem lettek figyelembe véve, mint a vízi szállítások, a légi szállítás, a polgári szállítóeszközök részvétele a csapatok ellátási rendszerében. Egyúttal az is megjegyzendő, hogy jelenleg intenzív (elméleti és gyakorlati) vizsgálatok folynak a szállítóeszközök és az átrakóberendezések korszerűsítése, valamint az irányító (vezetési) módszerek és módozatok tökéletesítése érdekében. A csapatellátás rendszerének az optimálissá tétele céljából az elektronikai számítástechnika széles körű bevezetését tervezik.⁹

Vizsgálják a készletszint változtatásának a lehetőségeit és a különböző szervezeti szinteken való tárolás módját; munkálkodnak a nyilvántartási, valamint az átadó-átvevő tevékenység jobbátétele érdekében. A részben már megvalósult új koncepció szerint a zászlóaljnál egyszeri felhasználású anyagi eszközökből készletet nem kívánnak tartani. A hadosztály szinten központosított készletnyilvántartás bevezetése lehetővé teszi az ilyen irányú tevékenységnek a dandárnál való kiküszöbölését. (8. sz. vázlat.)

[Az 1-8. sz. vázlatok (rajzok) a folyóirat végén találhatóak.]

⁹ Egy NCR 399 típusú számítógép az MKL csapatoknál a hadosztály ellátózászlóalj ellátószázadában már működik.